

»100. OBLETNICA ROJSTVA SLIKARJA KARLA PEČKA (akademski slikar, galerist, muzealec, pedagog, nestor razvoja upodablajočih umetnosti na Koroškem in vsestranski kulturni delavec)«

Vojne so prelomnice, ki spreminjajo življenja in življenjski prostor ljudstvom, državam, generacijam in predvsem posameznikom. In za Karla Pečka bi lahko mirno zapisali, da mu ni samo spremenila življenja, zažrla se mu je do obisti v celovito bit, kjer svoboda in mir nista bili samoumevni in božjedani, ampak odvisna od sožitja ljudi, ljudstev in držav. Njegovo ustvarjalnost preveva prepletenost orisovanja danosti obstranskosti in zaspanosti podeželskega mesteca z umirjenostjo čutenja globalnega in splošno čutnostjo telesnega/fizičnega. Od rojstva 29. septembra 1920 v Vuhredu pa vse do srede njegovih tridesetih je bil pravzaprav stisnjen v svet gole fizičnosti preživetja in že zelo mlad se je moral preživljati kot priložnostni delavec pri urejanju hudournikov, kot gozdarski delavec na žagi in delavec v tovarni na Muti, kjer se je priučil kovaštva. Okupator ga je med vojno mobiliziral in poslal na prisilno delo v Nemčijo. Povojni čas mu je omogočil tako nadaljevanje dela kovača kot tudi možnost umetnostnega ustvarjanja in zgolj po spletu prijetnih okoliščin je dobil štipendijo in možnost končati tako srednjo šolo kot tudi Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani (1954). Svoje prvo službo je dobil kot likovni pedagog v Slovenj Gradcu. Svoj čut za umetnost je združil z aktivnim delom v skupnosti in tako je bil zaslužen tudi za ustanovitev Umetnostnega paviljona (danes Koroška galerija likovnih umetnosti/KGLU) v Slovenj Gradcu kot tudi za njegovo dolgoletno vodenje in tudi ravnateljstvo. Vseskozi se je tudi strokovno izobraževal (Italija, Avstrija, Francija, Nemčija, Češkoslovaška, ...). Njegov slikarski opus zajema poleg mnogih skic, risb, oljnih slik in pastelov tudi stenske kompozicije. Poleg slikarstva se je Pečko ukvarjal tudi s keramiko, grafičnim oblikovanjem, delal je scene za lutkovno gledališče. Kot galerist je ves čas spremljal sodobno slovensko likovno umetnost. Tako, kot je rad užil in užival umetnost, je tudi govoril, razlagal, poučeval in včasih pri tem kar preprosto pozabil na čas. Po njem se imenuje Ustanova – Fundacija akademskega slikarja Karla Pečka, ki ji je Pečko ob ustanovitvi podaril 252 svojih slik iz obdobja 1946-1990 in vanjo pritegnil še druge donatorje. Fundacija štipendira nadarjene študente/ke s področja umetnosti in humanistike. V letu 2011, ob predstavitvi knjige »Karel Pečko, slikar in vizionar«, izdane v počastitev njegove 90. obletnice, mi je ob zaprosilu za posvetilo v knjigo rekel »Veste, vi,...« in po kratkem premisleku (z nagajivim nasmehom na ustnicah) zapisal: »Največja umetnost vseh umetnosti je od umetnosti živeti!«. Karel Pečko je umrl 2. maja 2016 v Slovenj Gradcu in njegov nagrobnik na tamkajšnjem pokopališču krasi zapis: »Ritem, oblika, barva, harmonija«, kar je bila tudi njegova vseživljenjska mantra.

29. 9. 2020,
100. obletnica
rojstva slikarja
Karla Pečka

2380 Slovenj Gradec

Koroško filatelistično društvo (KFD) v sodelovanju s KGLU in MOSG, z danim filatelističnim sklopom obeležuje trajen spomin na 100. obletnico Pečkovega rojstva. V priložnostnem filatelističnem sklopu, ki ga je ob tvornem sodelovanju s KGLU oblikoval arh. Borut Bončina, so prikazane nekatere »pozabljene« umetniške stvaritve Karla Pečka, bodisi kot celota ali kot izseki, povsod pa je uporabljena tudi »Karel Pečko« modra barva.

Filatelistični sklop sestavljajo:

- en (1) priložnostni poštni žig (2380 Slovenj Gradec, 29. 9. 2020),
- ena (1) osebna poštna znamka nominale A (beli okvir, vodoravna postavitev);
- ena (1) osebna poštna znamka nominale A (beli okvir, vodoravna postavitev);
- ena (1) priložnostna pisemska ovojnica (KFD 222/2020);
- ena (1) razglednica/MK (KFD 223/2020) in
- ena (1) ilustrirana dopisnica/vabilo (KFD 224/2020).

Priložnostni Filatelistični sklop zaokrožuje priložnostna filatelistične razstava (Jože Keber, KFD), ki bo na ogled od torka, 29. septembra 2020 do ponedeljka, 12. oktobra 2020, v predverju KGLU/KPM (Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec).

Življenjski opus Karla Pečka je obširen in zabeležen v kar nekaj monografijah, hkrati pa njegova dela krasijo stene neštetihi zasebnih stanovanj in poslovnih prostorov ter premnogih javnih prostorov. V zavest sodobnikov se je usidral s pastelnimi podobami kopastih pobočij Uršlje gore. Ukvarjal se je še z oblikovanjem keramike, scenografijo, tapiserijo, mozaikom, vitražem in grafičnim oblikovanjem. Žal so bile nekatere njegove stvaritve skozi čas izgubljene, nekaj pa celo uničenih. Pri oblikovanju filatelističnega sklopa smo zato zavestno izbrali nekatera njegova »pozabljena« dela. Osebno poštno znamko nominale A krasi akvarel »Rdeča kapica (1959)«, na podlagi katerega je nastala slikarija na steklo, ki je dolga leta krasila otroški oddelek Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Osebno poštno znamko nominale B pa krasi mozaik »Gozd (1965)«. Obe znamki sta vodoravne postavitev z belim standardiziranim okvirjem Pošte Slovenije. Ilustracija pisemske ovojnice/kuverte prikazuje izsek iz risbe s tušem (1965), ki je bila izdelana za izvedbo stenske poslikave jedilnice tovarne »Nova oprema« v Slovenj Gradcu, in je bila že večkrat prebarvana ter velja za uničeno. Ilustrirano dopisnico/vabilo krasi na pisni strani serigrafija »Uršlja gora (1992)«, na risni strani pa je za podlogo uporabljen (posvetljen) izsek iz ene od serigrafij »Uršlja Gora (1981)«. Druga serigrafija iz iste serije pa krasi pisno stran maksimum karte/razglednice. Na risni strani MK je (na fotografiji Saše Reinerja) prikazan Karle Pečko pri obnovi (2006) stenske slikarije (1962) v vhodni veži Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Na vseh filatelističnih elementih, razen na poštnem žigu, je oblikovalec uporabil lasten tipografski zapis slavljenčeve obletnice. Priložnostni poštni žig pa poleg obveznih tehničnih zapisov (datum, kraj, namen) tudi krasi slavljenčeva skica z značilnimi »valovnicami«, ki smo jih skozi čas kar poistovetili z obrisom naše (Uršlje) Gore in hkrati poistovetili z likovnimi stvaritvami Karla Pečka.

Borut Bončina